

Phytosus (Anopsisus) microphthalmus BERNHAUER: cotype, Perim Island (coll. BERNHAUER) (Field Museum of Natural History, Chicago).

Habitats: *Bryothinusa* is one of the several strictly marine genera of staphylinids. They occur on sandy beaches.

Acknowledgments

I thank Dr. A. F. NEWTON (Field Museum of Natural History, Chicago) for the loan of the type specimen of *Phytosus (Anopsisus) microphthalmus*.

Bibliography

- BERNHAUER, M., 1929. - Neue Kurzflügler des paläarktischen Gebietes. *Koleopt. Rdsch.*, 14: 187-188.
- FAUVÉL, A., 1904. - Staphylinides nouveaux du Sinaï et de la mer Rouge. *Revue Ent.*, 23: 71-74.
- MOORE, I., 1956. - A revision of the Pacific coast *Phytosi* with a review of the foreign genera (Coleoptera: Staphylinidae). *Trans. San Diego Soc. nat. Hist.*, 12: 103-152.
- MOORE, I., LEGNER, E. F. & CHAN, T., 1973. - A review of the genus *Bryothinusa* with descriptions of three new species (Coleoptera: Staphylinidae). *Ent. News*, 84: 73-81.
- PACE, R., 1987. - Revisione di quattro specie della tribu' *Diglottini* (Coleoptera, Staphylinidae) descritte da FAUVÉL. *Annali Mus. civ. Stor. nat. Genova*, 86: 273-280.
- SEEVERS, C., 1978. - A generic and tribal revision of the North American *Aleocharinae* (Coleoptera, Staphylinidae). *Fieldiana: Zoology*, 71: 1-289.
5. Op verzoek van Dhr. G. HAGHEBAERT leest de secretaris de andere mededeling.

Oxytelinae en Omaliinae, nieuw voor de Belgische fauna (Coleoptera, Staphylinidae)

door G. HAGHEBAERT¹, H. BRUGE² en D. DRUGMAND¹

¹ K.B.I.N., afd. Entomologie, Vautierstraat 29, B-1040 Brussel.

² U.L.B., Laboratoire de biologie animale et cellulaire, C.P. 160, av. F. Roosevelt 50, B-1050 Bruxelles.

Résumé

L'article signale treize espèces de staphylins Omaliinae et Oxytelinae récoltées en Belgique. Onze espèces sont nouvelles pour la faune belge; deux autres, mentionnées jadis, avaient été omises dans le catalogue belge de R. SEGERS (1986). Certaines espèces font l'objet d'une discussion relative à leur statut taxonomique, leur biologie et leur chorologie. Les données du nouveau tome XII de FREUDE, HARDE & LOHSE (1989) ont été incluses dans cette discussion.

Abstract

Thirteen staphylinid beetles, belonging to the Omaliinae and Oxytelinae, are mentioned in Belgium. Among these, eleven are new for the Belgian fauna. Some of these species give rise to a discussion on their taxonomical status, biology and chorology. The new 12th volume of FREUDE, HARDE & LOHSE (1989) has been considered in that discussion.

Dit is de vijfde aanvullende lijst, na het verschijnen van R. SEGERS Catalogus Staphylinidarum Belgicae (1986).

In deze bijdrage melden we dertien Belgische soorten. Elf zijn nieuw voor onze fauna. Twee, reeds uit België vermeld, waren in bovengenoemde catalogus niet opgenomen.

1. *Eusphalerum (Abinotum) umbellatarum* (KIESENWETTER, 1850) ssp. *celticum* (COIFFAIT, 1959) Belg. n. sp.

Belgische localiteiten: Bevercé (U.T.M. KA 89): 20.VI.1954 (leg. & coll. E. DERENNE).

Algemene verspreiding: Zuid-Europa (s.l.), Oost-Frankrijk (Jura), zijn de enige beschikbare faunistische gegevens!

2. *Eusphalerum pseudaucupariae* STRAND, 1916 Belg. n. sp.

Belgische localiteiten: Hoge Venen bij Eupen (U.T.M. KB 91): 1926 (leg. HEYMES, naar HORION (1963)); Torgny (U.T.M. FQ 78): 12.V.1978 (leg. & coll. E. DERENNE).

Algemene verspreiding: Frankrijk, Italië, Zwitserland, Oostenrijk, Duitsland, Tsjecho-slovakije.

3. *Eusphalerum rhododendri* (BAUDI, 1848) Belg. n. sp.

Belgische localiteiten: Torgny (U.T.M. FQ 78): 10.VII.1950 (leg. & coll. E. DERENNE); Bouillon (U.T.M. FR 41): 27.V.1981 (leg. & coll. E. DERENNE).

Algemene verspreiding: Montane tot sub-alpiene soort uit de westelijke en centrale Alpen en Zuid-Europa (Frankrijk, Italië, Zwitserland, Oostenrijk, Joegoslavië).

Discussie: de Belgische localiteiten zijn tot nog toe de meest noordelijke vindplaatsen van deze floricole soort.

4. *Phyllodrepa translucida* (KRAATZ, 1856) Belg. n. sp.

Belgische localiteiten: Lamorteau (U.T.M. FQ 78): 24.V.1958 (leg. & coll. E. DERENNE); Orval (U.T.M. FQ 69): 5.VII.1963 (leg. & coll. E. DERENNE);

Torgny (U.T.M. FQ 78): 6.V.1966 (leg. & coll. E. DERENNE).

Algemene verspreiding: Europa (s.l.), verdere verspreiding onvoldoende bekend!

Discussie: beschreven als abberatie van *Phyllodrepa nigra* (GRAVENHORST, 1806).

5. *Xylostiba bosnica* BERNHAUER, 1902 Belg. n. sp. (rev. A. ZANETTI, 1989)
Syn. *Phloeonomus (Xylostiba) bosnicus*.

Belgische localiteiten: Frasnès-les-Buissenal (Bois de Leuze) (U.T.M. ES 41): 24.IX.1986, 1 wijfje in *Polyporus giganteus* op een beukestomp (leg. & coll. H. BRUGE); Ellezelles (U.T.M. ES 42): 4.X.1986 1 wijfje in *Boleus aurantiacus* onder berk; Ellezelles (U.T.M. ES 42): 18.X.1986, 1 mannetje & 1 wijfje onder losse schors, door dik mycelium bezet, van een oude geveld populier (leg. & coll. H. BRUGE).

Algemene verspreiding: Zuidoost Europese montane soort die, tot hertoe naar het westen tot Tsjechoslovakije, Oostenrijk en Duitsland (BRD) beperkt is.

Discussie: Het lijkt vreemd dat deze 4 exemplaren, alle uit dezelfde streek en op één maand verzameld, toch op 3 verscheidene plaatsen gevonden werden die respectievelijk 4km en 400m ver van elkaar stonden. Dit laat veronderstellen dat *Xylostiba bosnica*, ten minste in de genoemde streek en tijdens deze periode, vrij talrijk was. Mogen wij aan gebieds-uitbreiding geloven of gaat het hier om enige, met hout ingevoerde adventieve exemplaren?

6. *Philorinum sordidum* (STEPHENS, 1834)

Belgische localiteiten: Hockai (U.T.M. KA 89): 16.VI.1908 (coll. LAMEERE); Houffalize (U.T.M. FR 95): 9.VI.1909 (leg. GUILLEAUME, coll. FAGEL & SEELDRAYERS); Dolhain (U.T.M. GS 01): 19.VII.1939 (leg. & coll. G. FAGEL); Itre (Ry Ternel) (U.T.M. ES 81): 6.VIII.1948 (leg. F. CATELIN, coll. G. FAGEL); Nassogne (Fagne Massa)(U.T.M. FR 74): 4-13.VI.1985, 1 mannetje op een met vogellijm besmeerde plaat (voor Scolytidenvangst)(leg. J. MERLIN, coll. H. BRUGE); Mazée (U.T.M. FR 14): 23.V.1989, 5 ex. op *Sarothamnus* (leg. & coll. H. BRUGE).

Algemene verspreiding: Zuidwest- en Midden-Europa.

Discussie: Deze soort was nog niet door DONKIER DE DONCEEL (1880) vermeld, maar kwam voor in de Faune de Belgique van A. LAMEERE (1900) wat betekent dat zijn eerste melding uit België uit de laatste jaren van de XIXe eeuw dagtekent. LAMEERE beschouwde deze soort als "AC., AR." en ook HORION meldt in 1963: "Belgien: fast im ganzen Gebiet". De Soort vonden wij uitsluitend in Hoog-België, maar ook daar vrij zeldzaam: voor de 5 ex. uit Mazée heeft men een honderdtal bloeiende struiken gedurende 4 uren moeten schudden.

7. *Thinodromus mannerheimi* KOLENATI, 1846. Belg. n. sp.
Syn. *Carpelimus mannerheimi*

Belgische localiteiten: Brugelette (R.N. Bolignies) (U.T.M. ES 60): 16.V.1982, 1 mannetje (leg. & coll. G. BOOSTEN), Orval (U.T.M. EQ 69): 6.VII.1983, (leg. & coll. G. HAGHEBAERT).

Algemene verspreiding: Centraal- & Zuid-Europa, Noord-Afrika.

Discussie: tot nog toe is dit de meest noordelijke Europese vindplaats van deze schaarse soort.

8. *Carpelimus (s.str.) augustae* BERNHAUER, 1901. Belg. n. sp.

Belgische localiteiten: Auderghem (U.T.M. FS 03) 17.IV.1949 & 12.V.1964 (leg. & coll. E. DERENNE); Orval (U.T.M. FU 699) 2.VI.1966 & 7.IX.1971 (leg. & coll. E. DERENNE).

Algemene verspreiding: Oostenrijk, Italië, Albanië, Turkije, Noord-Afrika.

Discussie: deze soort behorende tot de groep *C. bilineatus* (STEPH.) - *C. similis* SMET., is slechts door vergelijking met deze soorten met zekerheid te identificeren.

9. *Carpelimus (Taenosoma) lindrothi* PALM, 1943. Belg. n. sp.

Belgische localiteiten: Niel (U.T.M. FS 96) 4.V.1986, 2 wijfjes (leg. M. LODÉWIJCKX); Lanaye (Mont. St. Pierre) (U.T.M. FS 82) 29.VIII.1947 (9 ex.); Ben-Ahin (U.T.M. FR 59) 13.V.1948 (1 ex.); Epeghem (U.T.M. FS 04) 29.VII.1951 (1 ex.); Seilles (U.T.M. FR 49) 11-19.VIII.1943 (4 ex.); Wemmel (U.T.M. ES 94) 7.VI.1945 (1 ex.) (leg. & coll. G. FAGEL)

Algemene verspreiding: Noord- en Midden-Europa: Zweden, Finland, Denemarken, B.R. Duitsland, België.

Discussie: tot nu toe is deze Belgische vondst de meest zuidelijke van deze karakteristieke, schaarse soort.

10. *Carpelimus (Taenosoma) zealandicus* (SHARP, 1900) Belg. n. sp.
Syn. *C. incongruus* STEEL, 1969.

Belgische localiteiten: Uccle/Forêt de Soignes: Ruisseau du Fer à Cheval (U.T.M. ES 92): 18.VI.1988, 1 mannetje aan een droge zandbedding van een beekje (leg. & coll. H. BRUGE).

Discussie: deze ripicole soort werd onlangs uit Nieuw-Zeeland naar Groot-Britannië ingevoerd. Op het vasteland is deze momenteel slechts in Marburg (B.R. Duitsland) gevonden (LOHSE, 1989).

11. *Platystethus (Craetopycrus) degener* MULSANT & REY, 1878. Belg. n. sp.

Belgische localiteiten: Oostende-Opex, (U.T.M. DS 97): V.1987, 1 mannetje aan oever van gepolueerde kreek (leg. & coll. G. HAGHEBAERT).

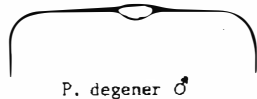
Algemene verspreiding: Palearctische soort maar met een wat meer zuidelijke distributie dan *P. cornutus*: Noord-centraal & Zuid Europa, Turkije, Noord-India. De soort is ook gekend van zes of zeven staten uit het Oosten van de Verenigde Staten.

Discussie: *P. degener* was beschreven als variatie van *P. cornutus* (GRAVENHORST, 1802). Het kleurpatroon van de elytra is bij beide soorten karakteristiek doch vrij variabel en onvoldoende om een zekere identificatie te bekomen. De achterrand van het 7e sterniet bij het mannetje is echter soortspecifiek (zie fig., naar HAMMOND, 1971). Het is aan te nemen dat *P. degener* onder Belgisch materiaal van *P. cornutus* verscholen staat, temeer omdat populaties van beide soorten samen voorkomen. Vooral in de warmste biotopen op te zoeken.

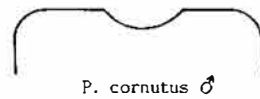
12. *Bledius (Hesperophilus) occidentalis* BONDROIT, 1907.

Belgische localiteiten: Knokke (het Zwin) (U.T.M. ES 18): 14.VIII.1906, holotype (coll. SEELDRAYERS in het Musée de Zoologie, U.L.B.).

Algemene verspreiding: Europa: Nederland, Groot-Brittanië, Duitsland (BRD en DDR), Oostenrijk, Zweden, Tsjechoslovakije, Joegoslavië, Italië, Frankrijk. In Nederland bekend uit Overijssel, Gelderland, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland en Limburg. De verspreiding in België valt duidelijk nog te onderzoeken!

P. degener ♂

P. cornutus ♂

13. *Bledius (Hesperophilus) subniger* SCHNEIDER, 1900. Belg. n. sp.

Belgische localiteiten: Knokke (het Zwin) (U.T.M. ES 18): VII.1988, 1 wijfje in gezelschap van *Bledius unicornis* (GERMAR, 1825) (leg. & coll. G. HAGHEBAERT), Zandvliet (Groot Buitenschoor) (U.T.M. ES 89): 5.VII.1989, een kolonie van ± 100 exemplaren, op een zandige oever aan de Scheldemonding (leg. G. HAGHEBAERT & M. LODEWIJCKX).

Algemene verspreiding: Europa (s.l.), Rusland, Noord-Afrika.

Discussie: Beschreven als variatie van *Bledius fergussoni* JOY, 1912 (= *B. arenarius* PAYKULL, 1800). *B. subniger* komt slechts voor aan zee-oeveren (halobiont) terwijl *B. fergussoni* ook in het binnenland te vinden is.

Dankwoord

Hartelijk dank aan Dr. A. ZANETTI (Verona, I) voor de revisie van *Xylostiba bosnica*.

Literatuur

- BRAKMAN, P. J., 1966. - Lijst van Coleoptera uit Nederland en het omliggende gebied. *Mon. Ned. ent. Ver.*, 2: 40-83.
- COIFFAIT, H., 1959. - Les *Eusphalerum* (*Anthobium* Auct.) de France et des régions voisines. *Bull. Soc. Hist. nat. Toulouse*, 94: 213-252.
- HAMMOND, P. M., 1971. - Notes on British Staphylinidae 2. On the British species of *Platystethus* MANNERHEIM, with one species new to Britain. *Entomologist's mon. Mag.*, 107: 93-111.
- HORION, A., 1963. - *Faunistiek der Mitteleuropäischen Käfer*, IX: Staphylinidae 1. Teil: 1-403. Uberlingen-Bodensee.
- LAMEERE, A., 1900. - *Manuel de la Faune de Belgique*, II. Lamertin, Bruxelles: 661 p.
- LOHSE, G. A., 1964. - Staphylinidae I (Micropeplinae bis Tachyporinae), in FREUDE, HARDE & LOHSE, *Die Käfer Mitteleuropas*, 4: 1-247.

LOHSE, G. A. & LUCHT, W. H., 1989. - in FREUDE HARDE & LOHSE. *Die Käfer Mitteleuropas*: XII, 5-346 (Supplementband mit Katalogteil).

SEGERS, R., 1986. - Catalogus Staphylinidarum Belgicae. *Studiedocumenten* Nr. 32, K.B.I.N., Brussel: 16-84.

ZANETTI, A., 1981. - Una nuova specie del genere *Eusphalerum* KR. delle Alpi Occidentali, con note Sinonimische (Coleoptera, Staphylinidae). *Revue suisse Zool.*, 88(1): 207-213.

ZANETTI, A., 1981. - Materiali per un revisione degli *Eusphalerum* italiani e centro-europei, con descrizione di nuove sottospecie i note Sinonimische. *Boll. Mus. civ. St. nat Verona*, 8: 97-156.